



SAŽETAK

U periodu od 29.05. - 04.05.2025. na MS Pofalići je konstatovano 670 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (divlje kestene, breze, grabe, bukve, jasene, borova, oraha, lipa, tise i čempresa, trava i korova). Polen ostalih alergenih biljaka, kao ni spore gljivica, ni prašina nisu konstatovane tokom monitoring perioda (5. sed. Maja/ 1. sed. Juna).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA



DRVEĆE

450 pol. zr/m³



TRAVE

125 pol. zr/m³



KOROVI

99 pol. zr/m³

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE



N/a



N/a

MS POFALIĆI

(Mjerni period: 29.05. – 04.04.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Pofalići konstatovano je 670 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća, trava i korova. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Aesculus* (18 pol. zr/m³ ili 2,69%), *Betula* (35 pol. zr/m³ ili 5,22%), *Carpinus* (19 pol. zr/m³ ili 2,84%), *Fagus* (11 pol. zr/m³ ili 1,64%), *Fraxinus* (75 pol. zr/m³ ili 11,19%), *Pinaceae* (232 pol. zr/m³ ili 34,63%), *Juglans* (9 pol. zr/m³ ili 1,34%), *Tilia* (14 pol. zr/m³ ili 2,09%), *Tax/Jun* (33 pol. zr/m³ ili 4,93%), *Poaceae* (125 pol. zr/m³ ili 18,66%), *Rumex* (24 pol. zr/m³ ili 3,58%), *Urticaceae* (35 pol. zr/m³ ili 5,22%) i *Plantaginaceae* (40 pol. zr/m³ ili 5,97%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su niske do umjerene koncentracije polena drveća (450 pol. zr/m³ zraka) i to: divlje kestene, breze, grabe, bukve, jasene, borova, oraha, lipa, tise i čempresa, umjerene koncentracije polena trava i niske koncentracije polena korova. Visoke koncentracije polena utvrđene su 02.06. (ponedeljak), a niske koncentracije polena utvrđene su u subotu (31.05).

TRENUTNO CVJETAJU:



Pinus sp.



Poa sp.



Fraxinus sp.



Plantago sp.



Rumex sp.



Tilia sp.

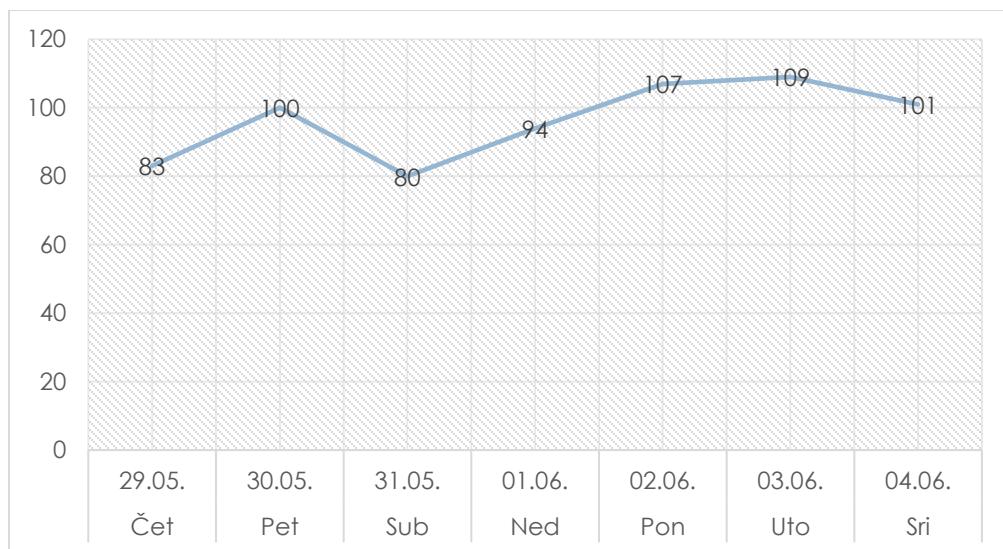
POLEN ALARM !!!

U periodu od 29.05. – 04.06.2025. godine su konstatovane visoke koncentracije polena borova (*Pinaceae*) i trava (*Poaceae*).

PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije. Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice može se očekivati povećano pojavljivanje polena lipa (*Tilia sp.*), trava (*Poaceae*) i korova. Osobama koje su alergične na polen trava i korova preporučuje se da tokom ljeta, što više vremena provode u okviru šumskih ekosistem na većim nadmorskim visinama i da izbjegavaju neuređene površine, a osobama koje su alergične na polen drvenastih biljaka, posebno lipa se preporučuje da izbjegavaju parkove i dvorede gdje se nalazi lipa i da slobodno vrijeme provode iznad gornje granice šume u okviru planinskih ekosistema.

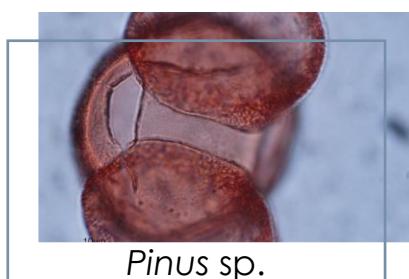
VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA MAJA/JUNA



POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan rast polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 30.05. - 05.06.2024. godine (MS Pofalići) konstatovano ukupno 353 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 29.05. - 04.06.2025. godine konstatovano ukupno 670 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen breze, borova, tise, čempresa i trava, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena divljeg kestena, breze, graba, bukve, jasena, oraha, borova, lipe, tise i čempresa, a konstatovan je i polen trava i korova (*Rumex*, *Urticaceae* i *Plantginaceae*).

POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA



Pinus sp.



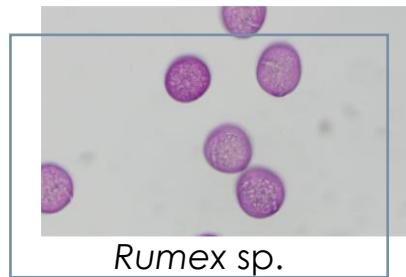
Poa sp.



Fraxinus sp.



Plantago sp.



Rumex sp.



Tilia sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA									
Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno	
Datum	29.05.	30.05.	31.05.	01.06.	02.06.	03.06.	04.06.	zr/m ³	
DRVEĆE									
<i>Acer</i> (javor)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Aesculus</i> (divlji kesten)	☒	☒	☒	☒	□	□	☒	18	
<i>Alnus</i> (joha)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Betula</i> (breza)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	35	
<i>Carpinus</i> (grab)	☒	☒	□	□	☒	☒	□	19	
<i>Castanea</i> (pitomi kesten)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Coryllus</i> (lijeska)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Fagus</i> (bukva)	☒	☒	□	□	□	□	□	11	
<i>Fraxinus</i> (jasen)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	75	
<i>Juglans</i> (orah)	□	☒	□	☒	□	☒	□	9	
<i>Pinaceae</i> (borovi)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	232	
<i>Platanus</i> (platan)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Populus</i> (topola)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Quercus</i> (hrast)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Salix</i> (vrba)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Sambucus</i> (zova)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Tax/Jun</i> (tisa/čempres)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	33	
<i>Tilia</i> (lipa)	□	□	□	☒	☒	☒	☒	14	
<i>Ulmus</i> (brijest)	□	□	□	□	□	□	□		
Ukupno polena drveća	58	75	49	67	69	70	62	450	
TRAVE									
<i>Poaceae</i> (trave)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	125	
<i>Cyperaceae</i> (šaševi)	□	□	□	□	□	□	□		
Ukupno polena trave	14	12	15	19	20	21	24	125	
KOROVI									
<i>Ambrosia</i> (ambrozija)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Artemisia</i> (pelin)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Rumex</i> (kiselica)	□	□	☒	☒	☒	☒	☒	24	
<i>Urticaceae</i> (žare)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	35	
<i>Asteraceae</i> (glavočike)	□	□	□	□	□	□	□		
<i>Plantaginaceae</i> (bokvice)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	40	
<i>Chenopodiaceae</i> (lobodnjica)	□	□	□	□	□	□	□		
Ukupno polena korova	11	13	16	8	18	18	15	99	
Sedmično variranje polena	83	100	80	94	107	109	101	670	
UKUPNO pol. zr/m³									

KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				
POLENSKA SKALA	drveće	trave	korovi	Simptomi alergije se javljaju kod
X niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	izuzetno osjetljivih osoba
XX umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	puno alergičnih osoba
XXX visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	većine alergičnih osoba
XXXX jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	svih alergičnih osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetra i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suzenja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljaju na stanicu Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.